

SEJM MÓWI „TAK”

Ze stenogramu sejmowego (7.1.1999):

– Przystępujemy do rozpatrzenia punktu 5 porządku dziennego: Pierwsze czytanie poselskiego projektu uchwały o uczczeniu pamięci Romana Dmowskiego (druk nr 783). Proszę o zabranie głosu przedstawiciela wnioskodawców, pana posła Stefana Niesiołowskiego. Proszę, panie pośle.

– Panie Marszałku! Wysoka Izbo! 60. rocznica śmierci Romana Dmowskiego jest dobrą okazją do uczczenia jego pamięci uchwałą sejmową. W związku z tym z inicjatywy posłów Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego powstała, poparta następnie przez wszystkie nurty polskiej prawicy skupione dziś razem w Akcji Wyborczej Solidarność, uchwała, której treść przedstawiam Wysokiej Izbie. (Gwar na sali)

Marszałek: – Proszę o ciszę.

Posel Stefan Niesiołowski:

– W związku z 60. rocznicą śmierci Romana Dmowskiego Sejm Rzeczypospolitej wyraża uznanie dla walki i pracy wielkiego męża stanu na rzecz odbudowania niepodległego państwa polskiego i

stwierdza, że dobrze przysłużył się Ojczyźnie. W swojej działalności Roman Dmowski kładł nacisk na związek pomiędzy rozwojem Narodu i posiadaniem własnego państwa, formułując pojęcie narodowego interesu. Oznaczało to zjednoczenie wszystkich ziem dawnej Rzeczypospolitej zamieszkanych przez polską większość, a także podniesienie świadomości narodowej wszystkich warstw i grup społecznych. Stworzył szkołę politycznego realizmu i odpowiedzialności. Jako reprezentant zmartwychwstałej Rzeczypospolitej na Konferencji w Wersalu przyczynił się w stopniu decydującym do ukształtowania naszych granic, a zwłaszcza granicy zachodniej.

Szczególna jest rola Romana Dmowskiego w podkreślaniu ścisłego związku katolicyzmu z polskością dla przetrwania Narodu i odbudowania państwa polskiego.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża uznanie dla wybitnego Polaka Romana Dmowskiego.

Uchwała powyższa została następnie przegłosowana 311 głosami za, przy 35 przeciwnych i 54 wstrzymujących się.

Roman Dmowski był niewątpliwie znaczącą postacią historyczną, zwłaszcza jako przewodniczący polskiej delegacji na konferencję pokojową w Wersalu (choć według niektórych opinii, jego antysemicka i antymasońska fobia zaszkodziła Polsce podczas tej konferencji). Był też politykiem, który doprowadził do rozpowszechnienia wrogości wobec mniejszości żydowskiej i innych narodowości zamieszkujących dawną Rzeczpospolitą. Był politykiem, który przed I wojną światową zwalczał niepodległościową działalność w imię lojalności wobec caratu. Po odzyskaniu niepodległości był przywódcą **Obozu Wielkiej Polski**, który nie krył swojego podziwu dla faszyzmu i polecał jego naśladowanie w Polsce. Jego działalność sprzeczną była z polskim dziedzictwem tolerancji. To on rozpropagował hasło *Polska dla Polaków*. Dziś postać Dmowskiego służy za wzór nacjonalistom wszelkiej maści.

Niestety, autorzy uchwały sejmowej woleli przemilczeć negatywne aspekty działalności Dmowskiego. Szkoda.

RAFAŁ PANKOWSKI

Myślmy, że Dmowski nie miał innego wyjścia, jak bardzo mocno eksponować narodowy wymiar polskości, bowiem trzeba było po wyzwoleniu z rozbiorów określić się więzi społeczeństwa przeciwieństw wielonarodowego, budując państwo polskie. I ówczesne rozumienie, i motywacja tego głęboko narodowego wymiaru budowania państwa, odzyskanego państwa polskiego, są w pełni historycznie uzasadnione. (...) uważamy, że jest to Polak wielki (...) jesteśmy

gotowi wspólnie wyciągać wnioski dla dzisiejszego określania patriotyzmu, wartości narodowej, gry o Europę i dobrego miejsca dla polskich interesów w tej Europie.

JÓZEF OLEKSY w imieniu SLD

Roman Dmowski pozostanie w historii naszego narodu postacią ważną i pozytywną.

ANDRZEJ WIELOWIEYSKI w imieniu UW

Dokonania Romana Dmowskiego bez wątpienia stawiają go w gronie najwybitniejszych polityków Polski pierwszej połowy XX w. Nie ma także wątpliwości, że gdyby dziś żył Roman Dmowski, to z pewnością nie byłby zachwycony sprzedażą ziemi cudzoziemcom, sposobem prywatyzacji majątku narodowego, degradacją kulturalną i dobrowolnym, bez przymusu osłabianiem suwerenności państwa polskiego.

ZDZISŁAW PODKAŃSKI w imieniu PSL

*Przywrócenie zbiorowej świadomości Polaków pamięci o działalności i myśli politycznej Romana Dmowskiego jest ważnym elementem kształtowania nowoczesnego patriotyzmu i umacniania narodowej suwerenności. KPN Ojczyzna opowiada się za uczczeniem przez Sejm Rzeczypospolitej stosowną uchwałą sześćdziesiątej rocznicy śmierci Romana Dmowskiego, ideowego i politycznego patrona **Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego**, naszego sojusznika z Koalicji Ojczyzna.*

TOMASZ KARWOWSKI w imieniu KPN-O